

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ - ВЕЋЕ -

ИНФОРМАЦИЈА О АКТИВНОСТИМА СССС ИЗМЕЂУ ДВЕ СЕДНИЦЕ ВЕЋА

Активности Савеза самосталних синдиката Србије у овом периоду, сагласно статутарним и програмским опредељењима, биле су засноване на реализацији закључака и одлука са седнице Већа и Председништва, као и иницијативама и предлозима синдиката и већа ССС са територије.

У овом извештајном периоду одржане су 2 седнице Председништва (1.01 и 25.02.), саветовање са председницима самосталних синдиката и већа СССС са територије(25.02.), више састанака Извршног одбора Председништва, на којима су разматрана питања везана за реализацију усвојених закључака са седнице Већа, питања у функцији припреме седнице Већа и из надлежности Председништва, а председник, секретар и потпредседници Већа су се, у складу са својим задужењима, ангажовали на реализацији договорених активности и усвојених одлука Већа и Председништва.

Председништво је, на седници одржаној 1. фебруара, разматрајући **материјално – социјални положај запослених у Србији** оценило да је положај запослених погоршан и да се пад животног стандарда наставља и почетком ове године и због тога је захтеван састанак са председником Владе Републике Србије, како би се социјалним дијалогом пронашла најоптималнија решења за побољшање материјално-социјалног положаја, јер ће у противном синдикат организовати протесте и штрајкове.

У отвореном писму председнику Владе Србије, 3. фебруара 2011, Савез самосталних синдиката Србије најоштрије је протествовао због драматичног и непримереног таласа поскупљења животних намирница и енергената, који се наставља и на почетку ове године.

Том приликом је упозорено да се материјално – социјални положај запослених драстично погоршава и да ће бити још израженији током ове године, да је животно стандард опао за око 30 одсто, да у нашој земљи живи око два милиона сиромашних грађана, милион незапослених и близу милион живи испод границе сиромаштва. Више од 10 одсто запослених није примило зараду или прима зараду нижу од минималне. Осим тога, социјалног дијалога нема, а постојећа права из радног односа се крше. Запослени свакодневно протестују, а изрази њихових незадовољстава су све драстичнији.

Од владе је тражено да створи амбијент за повећање зарада и да предупреди протесте незадовољних радника, тако што ће на време отпочети преговоре са гранским синдикатима и пронаћи прихватљива решења.

Председништво је, такође, закључило да се на наредној седници Већа разматра материјално социјални положај запослених и с тим у вези утврди стратегија даљег деловања СССС.

Истовремено, Председништво је подржало активности које води Синдикат образовања Србије у борби за бољи положај и виши стандард запослених у образовању, а од председника Владе и ресорних министара захтева да наставе преговоре како би се пронашло оптимално решење и запослени у овом сектору вратили на рад.

Обзиром да на ова упозорења влада није реаговала и наставила да одбија оправдане захтеве гранских синдиката за повећањем зарада, правдајући то страхом од раста инфлације, у Саопштењу за јавност, 1. марта, Савез је упутио последњи апел надлежнима да схвате озбиљно алармантан материјални и социјални положај наших грађана, чије стрпљење има границе, а што ће се, ако не раније, најбоље видети на наредним изборима.

У извештајном периоду, представници СССС учествовали су у раду седнице Социјално-економског савета Републике Србије, која је због проблема у социјалном дијалогу, после четири месеца одлагања, одржана 17. фебруара. Том приликом је разговарано о актуелним штрајковима у јавном сектору, утврђивању износа минималне зараде за период јануар-јун 2011. године, као и препорукама за проширено дејство посебних колективних уговора за запослене у области грађевине и индустрије грађевинског материјала и запослене у области пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије. На седници међутим није постигнут договор око минималне цене рада, као ни око прекида штрајкова у просвети и здравству о чему ће се наставити расправа на наредној седници. У наредних годину дана председавајући СЕС-а ће бити председник СССС, Љубисав Орбовић.

На препоруку СЕС-а министар рада и социјалне политике донео је одлуке о проширеном дејству посебних колективних уговора за запослене у области грађевине и индустрије грађевинског материјала (28.02.) и за запослене у области пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије (23.02), који су раније закључени са Унијом послодаваца.

Поводом информације да се очекује обнављање рада Одбора за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца, Председништво је, 1. фебруара, донело Одлуку о именовању представника Савеза самосталних синдиката Србије у Одбор за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца и за чланове Одбора за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца именovalo: ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋА, потпредседника Већа СССС и РАДОСЛАВА ТОПАЛОВИЋА, члана Председништва СССС, за наредни мандатни период.

Одбор за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца, после вишемесечне паузе, 4. марта, одржао је седницу на којој је разматран предлог новог Пословника о раду.

У оквиру редовних активности у области развоја и организованости СССС и споровођењу **Конгресне резолуције о реформи СССС и припреми новог Статута СССС**, 25. фебруара, одржано је Саветовање са председницима самосталних синдиката Србије и председницима већа Савеза самосталних синдиката са територије на тему „Актуелна питања из рада и деловања синдиката и савеза у циљу повећања укупне ефикасности наше организације“.

Саветовање је указало на значај успостављања финансијске дисциплине, укрупњавања самосталних синдиката и очување територијалне инфраструктуре кроз њену даљу рационализацију у спровођењу реформе Савеза самосталних синдиката Србије. Такође, посебно је размотрено питање подизања нивоа ефикасности деловања и реализовања активности Савеза самосталних синдиката Србије.

Договорено је да се организовање оваквих саветовања настави до доношења новог Статута и дефинисања различитих модалитета ангажовања, који би обезбедили већи утицај на рад органа власти и других институција система код одлучивања о питањима од значаја за материјални и социјални положај запослених, остваривање и заштиту њихових права.

У оквиру ових активности, у Нишу је, 23. децембра, одржан радни састанак везан за предстојећу реформу СССС, на којем су, осим председника Савеза Љубисава Орбовића, присуствовали и председници Већа и повереници. На састанку, на којем су синдикалци представили своје моделе будуће реформе, оцењено је да је досадашња сарадња између ССС Ниша и локалне управе била добра, те да је даље треба развијати реализациом заједничких иницијатива.

Председник СССС Љубисав Орбовић са сарадницима у оквиру редовних активности посетио је и разговарао са представницима синдиката и пословодства: током посете Врању разговарали са представницима синдиката компаније „Симпо“ и члановима Већа СССС за град Врање (22.02.) Сомбор, где су разговарали с представницима Већа СССС за тај град, фабрике „Борели“, као и са градоначелником Сомбора и директорима пољопривредних добара „Алекса Шантић“ и „Граничар“ (26.01), а на позив председника Управног одбора Тигар Корпорације Драгана Николића и председника ЈСО Тигар Слободана Петровића, присуствовао је 20. децембра свечаној академији поводом 75 година постојања и рада те успешне компаније.

Председништво је информисано о одлуци Републичког одбора Синдиката здравства и социјалне заштите и захтеву да се овај синдикат врати у чланство СССС, о чему ће се Веће СССС изјаснити на наредној седници.

У Већу Савеза самосталних синдиката Србије сачињен је *„Упитник за прикупљање података о запосленима и материјално-финансијском пословању већа и повереништава Савеза самосталних синдиката*. Истовремено, у циљу активније улоге у заштити положаја и решавању егзистенцијалних проблема младих у друштву, у СССС је припремљен и анкетни упитник *„Положај младих у Србији – Како незапосленост утиче на стандард младих“*, који су достављени већима СССС на територији.

До сада на постављена питања достављене су информације из 35 већа СССС са територије, која ће бити основ за припрему анализе о овим питањима.

У оквиру редовних активности у области радно-социјалног законодавства, Председништво је редовно информисано о току припрема радне верзије Закона о штрајку и ставовима СССС који се односе на предложена решења у тексту закона, односно о раду Радне групе у којој учествују представници СССС. Представници СССС учествују у радној групи Министарства рада и социјалне политике за израду подзаконских аката за Закон о волонтирању и другим радним групама појединих министарстава.

У извештајном периоду **организоване су тематске расправе и семинари,** а представници СССС учествовали су раду тематских скупова у организацији Владе и других организација и институција, односно међународних организација у Београду:

У оквиру пројекта Међународне организације рада (МОП) и Аустријске агенције за развој АДА "Јачање правних и институционалних основа социјалног дијалога у земљама Западног Балкана и Молдавији" од 07 – 09. фебруара 2011. године у Бањи Врујци одржана је завршна тематска радионица на тему: "Колективно преговарање у јачању социјалног дијалога и грански колективни уговори", која је представљала наставак семинара одржаних у мају 2009. године на Фрушкој Гори и јуну 2010. у Великој Плани.

Учесници семинара били су представници 11 гранских синдиката и то: синдиката металаца, хемије и неметала, трговине, текстила, коже и обуће, грађевинарства и ИГМ –а, пољопривреде, железничара, графичке и издавачке делатности, шумарства и прераде дрвета, друмског саобраћаја, угоститељства и туризма.

Такође, у оквиру поменутог пројекта 3 и 4. марта 2011. године у Београду одржана је Конференција којој су присуствовали представници синдиката из сваке земље учеснице пројекта: Србије, Црне горе, Македоније, Босне и Херцеговине, Албаније, Македоније и Молдавије, као и представници послодаваца.

Потпредседник Већа СССС Милорад Мијатовић, учествујући у раду Округлог стола "Социјална мапа и стандард становништва Србије у економски тешкој 2011", је истакао да је у Србији највећи проблем незапосленост, јер у нашој земљи ради 1, 8 милиона људи, а да број издржаваних износи око три милиона. Србија се суочава за константним падом животног стандарда грађана и тај пад би у 2011. години могао бити још израженији, с обзиром на то да је данас у нашој земљи око два милиона грађана сиромашно, оценили су представници синдиката на округлом столу који је организовао Танјуг.

У склопу припреме Србије за укључење у ЕУ, Србија је у обавези да узме учешће у Процесу социјалне укључености (*Социал Инцлусион Процес*) која подразумева развој и усавршавање институционалног оквира и методологије за праћење стања социјалне укључености појединаца и друштвених група. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије позвао је представнике

институција Владе, локалних самоуправа, цивилног друштва, социјалних партнера, независних експерата, научних и међународних институција, као и ширу јавност, да доставе коментаре, предлоге и сугестије на Нацрт првог извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији 2008-2010. Савез је након консултација са синдикатима делатности и СССС са територије, доставио предлоге и сугестије Влади.

Савез се активно укључио у пројекат МОР-а: „Стратегија подршке за опоравак Југоисточне Европе од кризе“, који има за циљ да поставне глобални Пакт о запошљавању. Пројекат је намењен Србији, Македонији и Хрватској, а у њему ће као консултанти да учествују Словенија и Чешка Република у сардањи са министарством економије и регионалног развоја.

Савез самосталних синдиката Србије је поднео извештај о активностима Синдиката на спровођењу Националног Акционог плана за запошљавање, за чије је спровођење у протеклом периоду одржао семинаре са синдикалним представницима грана делатности и појединих предузећа, како би их упознао са политиком запошљавања. Такође, представници СССС сарађују и активно учествују на стручним и научним скуповима на којима износе залагања и ставове СССС у решавања економских и социјалних проблема.

Председништво је у извештајном периоду, редовно пратило социјална и економска кретања, као и привредне активности, положај запослених и њихова примања. У стручној служби СССС се редовно припремају Информације о основним макроекономским показатељима и тематске анализе појединих питања, као и анализа тржишта рада за потребе сагледавања материјалног и социјалног положаја запослених, трипартитног дијалога о унапређењу привредног система, које се достављају и самосталним синдикатима.

Такође, редовно се прати ситуација и припремају информације о штрајковима и протестима запослених у Србији, због приватизације и неисплаћених зарада. У Србији је од почетка ове године евидентирано 19 штрајкова у којима је учествовало преко 50. 000 радника. Тренутно је актуелно 17 штрајкова и 3 протеста. У најави има 8 штрајкова. Процена је да тренутно штрајкује или изражава свој протест преко 20.000 људи.

Стручна служба СССС пружала је **правну помоћ** непосредно или преко републичких одбора самосталних синдиката Србије, једном броју синдикалних организација по одређеним питањима и већима СССС на територији. Пружана је правна помоћ и запосленима из целе Србије који долазе или телефоном контактирају Одељење за правне послове.

1. **Око приватизације** (израда социјалног програма, припрема за приватизацију, права на бесплатне акције, преговори са Агенцијом за приватизацију, преговори са потенцијалним купцима, контрола купопродајних уговора, стечај, ликвидација и др.). Правна помоћ је пружана предузећима: ФЖВ "ЖЕЛВОЗ" доо, Смедерево, БЕОГРАДСКИ САЈАМ, Београд, Издавачко предузеће "ПРОСВЕТА", Београд, РХ центар "МЕРКУР", Врњачка бања, „Севертранс“, Сомбор, „Расадник“, Кикинда, „Аутопревоз Стрела“ Аранђеловац.

2. **Око колективних уговора** (анализа нацрта, давање сугестија, мишљења и предлога, припрема за преговарање, учешће у преговорима, примена колективних уговора, решавање вишка запослених, помоћ око израде социјалног програма, стечај, принудна ликвидација и др.) предузећима: "ЈАТ Техника", Београд, ЈП "СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ", "TRAYAL", Крушевац, ТП "СЈЕНИЦА", Сјеница, Бродоградиле "КЛАДОВО", Кладово, Општина Вождовац, Београд, "ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ", Крагујевац, Дом здравља Вождовац, Београд, ЈП "Дирекције за грађевинско земљиште и путеве општине Сурдулица", ССС Општине Алексинац, "АГРОЖИВ", Житиште, Радио телевизија Србије, Радио телевизија Војводине, Нови Сад, "Вечерње Новости", Београд, "Навиг", Београд, "Комерцијална банка", Београд, "Ерсте банка", Београд, "Српска банка" Београд, "Металс банка" Нови Сад, "Моунтаин ресортс" Копаоник, "ФПМ Агромеханика" Бољевац, РТВ Алт, Алексинац.

3. Посебно је пружана помоћ непосредно синдикатима свих грана и делатности око појединих питања, и то: правна помоћ запосленима, правна помоћ председницима синдикалних организација, око приватизације, примена колективних уговора, преговарање у Агенцији за приватизацију око социјалног програма, давање мишљења, предлога и сугестија радницима који су проглашени технолошки вишак, презентација и примена Закона о спречавању злостављања на раду, заступање у судским споровима, примена Статута, и др.

4. Пружана је правна помоћ и већима Савеза самосталних синдиката општина и градова и Повереништвима СССС око појединих питања: ВССС Бачка Паланка (приватизација, ликвидација, питање синдикалне имовине), Повереништво Нова Варош (правно мишљење), ВСС Јагодина (приватизација, ликвидација, питање синдикалне имовине, правно мишљење), Повереништво Врњачака Бања (приватизација, питање синдикалне имовине, правно мишљење), Повереништво Љубовија (приватизација, питање синдикалне имовине, правно мишљење), ВСС Смедерево (приватизација, правно мишљење), ВСС Пирот (ликвидација предузећа), ВСС Прокупље (правна помоћ запосленима), ВСС Рашка (правна помоћ), ВСС Чачак (правна помоћ), ВСС Сомбор (питање синдикалне имовине), ВСС Шабац (аутоматски стечај и права запослених), ВСС Мајданпек (правна помоћ).

У извештајном периоду активности **Секције жена СССС и Секције младих ССС Србије** одвијале су се у оквиру планираних активности секција и у складу са активностима Савеза.

У циљу формирања Конференције **Секције жена** Савеза самосталних синдиката Србије за мандатни период 2010 – 2015. година, упућен је допис самосталним синдикатима и самосталним синдикатима градова и покрајине да делегирају једну синдикалну активисткињу која има афинитете и могућности да се активно укључи у рад Секције жена СССС.

Поводом 8. марта Међународног дана жена, Секција жена Савеза самосталних синдиката Србије, организовала је у Београду, Новом Саду, Нишу, Суботици и Крушевцу уличну акцију на којој се делио промотивни материјал о достојанственом раду, раду на црно, о циљевима и задацима

Секције жена СССС и давале информације о женским синдикалним и радним правима.

Секција младих СССС је спровела Анкету за младе која ће послужити изрази Анализе о положају младих у Србији. Анонимна анкета је намењена свим младим особама од 15 до 35 година, без обзира на њихово образовање, да ли су радном односу, члан синдиката, и друге карактеристике. Циљ Анкете је да се осим сагледавања положаја, приоритета и проблема младих у Србији, анкетирани запитају да ли личним ангажовањем могу допринети промени ситуације у друштву. Анализа резултата Анкете ће показати који су главни разлози за нови талас одласка младих из Србије као и њихове предлоге за повећање запослености и побољшање перспективе.

Анализа ће бити представљена јавности почетком марта и о њој ће дискутовати представници цивилног друштва и релевантних инсититуција, на Округлом столу у организацији Секције младих СССС. У припреми овог Округлог стола 3. фебруара, одржан је састанак Извршног одбора Секције младих .

Међународна сарадња СССС почетком 2011. године, била је усмерена на сарадњу са међународним синдикалним организацијама и сидикалним централама у региону, а настављена је и активност на реализацији заједничких пројеката са МОР-ом, МКС-ом, ПЕРК-ом, Фондацијом ЦГИЛ-а „Пројекти за развој“, Швајцарском радничком помоћи(СЛА) и Фондацијом Фридрих Еберт.

У извештајном периоду одржано је неколико мултилатералних скупова уз учешће представника СССС и гранских синдиката – разговори са делегацијом Међународне организације рада 27. јануара у Београду, састанак синдикалних представника у Осијеку 28. до 30. јануара, састанак регионалне синдикалне комисије у Београду 3. и 4. фебруара, разговори са мисијом ММФ-а 16. фебруара у Београду, регионални скуп ЕМФ-а за југоисточну Европу 16. фебруара у Загребу, те радионица у организацији Европске фондације за обуку на тему „Оптимизације активационих политика тржишта рада у земљама Западног Балкана“, 16. и 17. фебруара у Торину.

На иницијативу Европске конфедерације синдиката 3. и 4. фебруара 2011 године, у Београду, одржан је оснивачки састанак Регионалног комитета Синдиката у процесу интеграције земаља региона у Европску унију, коме су присуствовали председници синдикалних централа из бивших република.

У Софији је од 9. до 11. фебруара одржан семинар „Евалуација синдикалног образовања“, на коме је тестиран приручник за евалуацију. Семинар који је заправо наставак пројекта у оквиру којег је урађена и оцена стања синдикалног образовања осам синдикалних централа, у оквиру којих и СССС-а из пет земаља, имао је за циљ израду стратегије синдикалног образовања, пре свега кроз усклађеност потреба чланства и организација и мисије које синдикати имају у 21. веку. Посебно је разматрана тзв. „култура зависности“ која се у оквиру образовања

преноси кроз строге захтеве донатора, те би у наредном периоду требало и у оквиру ПЕРК-а размотрити ово питање како би финансирање образовања било потпора стратегији синдиката који и реализују образовне програме и пројекте.

Настављено је са реализацијом пројекта "Изградња партнерства за смањивање неформалне економије" који спроводе СССС, и друга два социјална партнера уз подршку италијанске невладине организације Прогетто Свилуппо ЦИГЛ-а, Социјално-економског савета Србије и Конференције градова. Пројекат се остварује у оквиру ИПА фондова Европске комисије, намењеним за земље које се налазе у процесу прикључења ЕУ. Активности се остварују у три града – Крушевцу, Лозници и Суботици, а израђени су и промотивни материјали – спот, кратки филмови о сваком граду. За потребе пројекта сачињена је и анализа урађена на репрезентативном узорку из сва три града, као и нацрт Протокола о сарадњи који би социјални партнери на локалном нивоу требало да потпишу.

Савез и самостални синдикати су, и у периоду између две седнице, наставили да изазивају пажњу **јавности и медија**, који су несмањеним интензитетом пратили њихов рад и бројне активности.

Штампани и електронски медији, као и новинске агенције, преносили су, углавном, објективно све активности Савеза, које су се у овом периоду односиле на материјално и социјални положај запослених, проблеме везане за незапосленост и повећање цена, као и протесте гранских синдиката.

Председник Савеза и потпредседници су четири пута гостовали у телевизијским емисијама, дали 11 интервјуа и 25 изјава штампаним медијима. Истовремено, одржано је осам конференција за новинаре самосталних синдиката, као и неколико округлих столова, на којима су учествовали и представници Савеза.

Активности синдиката редовно су праћене и у «Синдикалном поверенику» и свакодневно презентоване на сајту Савеза.

У области информисања о активностима СССС, у периоду јануар – фебруар 2011. године у ПРЕС КЛИПИНЗИМА евидентирано је око 80 текстова, у девет дневних новина и једној недељној, колико се редовно прати. У преко 70 одсто објављених текстова говори се искључиво о активностима самосталног синдиката, док се у осталима извештава и о другим синдикалним централама.

У жељи да пратимо савремене токове информисања и умањимо трошкове а побољшамо квалитет, Прес клипинг се од 31.1.2011. израђује у електронском облику и налази се на сајту СССС. На линку **press clipping** се налази готов документ са кога можете преузети делове који вас интересују.